

Dokument 8:144 S (2022-2023) - Representantforslag om å bekjempe vold og trusler i norsk skole

Representantene fra FrP skriver bl.a. følgende:

«Det er stor grunn til å være bekymret for den økende trenden med vold og trusler i skolen. Dette er både et arbeidsmiljøproblem, en sikkerhetsutfordring, et ledelsesproblem og en uakseptabel ukultur. I noen kommuner er det også et integreringsproblem. Forslagsstillerne frykter at mangel på tydelig ledelse fra de øverste ansvarlige for utdanningssektoren, samt mangel på retningslinjer for irttesettelser ved overtramp, vil gjøre at den negative spiralen fortsetter fremfor å stoppes.»

Skolelederforbundet er som forslagstillerne opptatt av det skal være et godt arbeids-, skole- og læringsmiljø i skolen. Vi også opptatt av at både kommuneledelse og lokale ledere har nødvendig kompetanse og ressurser for å kunne sikre dette. Helse, miljø og sikkerhet er et arbeidsgiveransvar. Tydelige rutiner og kompetanse er en avgjørende faktor for å oppnå et godt arbeidsmiljø. Derfor har vi som forbund i flere omganger fremmet at kompetanse er avgjørende for å kunne lede dette viktige arbeidet.

I et forsvarlig internkontrollsystem vil både forebygging og handlingskort/rutiner for oppfølging ved uønskede hendelser være regulert. Kommuneloven § 25 regulerer kommunens ansvar for å ivareta dette. Forskrift om ordensreglement gir rammer for de ulike tiltak som kan iverksettes når regler i skolen brytes. Denne forskriften gir også kommuner og skoler et handlingsrom til å nedfelle egne regler innen rammen av forskriften.

Skolens ulike samarbeidsaktører utenfor skolen vil være viktige for å kunne forebygge og skape grunnlag for godt samarbeid om dette viktige arbeidet. En god situasjonsforståelse er nøkkelen til godt arbeid for å sikre et godt arbeids-, skole- og læringsmiljø. I et slikt forebyggende arbeid er elevene og foresatte en svært viktig ressurs.

Tilstrekkelig med ressurser er viktig for å kunne forebygge og håndtere uønskede hendelser. Et godt lag rundt elevene og skolens ansatte er et svært viktig element i dette. Skolelederforbundet er bekymret for den utvikling vi ser, i og med at flere og flere skoler må redusere på dette laget. Dette gir igjen en redusert mulighet til forebygging, støtte og oppfølging. En sterk kommuneøkonomi er en forutsetning for trygge oppvekstmiljøer. Et innsatsteam som forlagsstillerne skisserer, må være tverrfaglig og jobbe forebyggende. Skolelederforbundet ønsker at alle kommuner skal ha en solid struktur i sitt arbeid med å sikre et robust og trygt oppvekstmiljø, og samtidig kunne kompensere for manglende trygghet i familieforhold.

Et godt skolemiljø er en nøkkel til at alle elever og ansatte skal oppleve en trygg og god arbeids- og skolehverdag. Forebyggende arbeid er viktig for å skape en trygg og inkluderende skolekultur der vold og trusler ikke aksepteres, og der elevene lærer å løse konflikter på en positiv og konstruktiv måte. Forebyggende arbeid er tiltak som fremmer respekt og toleranse gjennom å lære konflikthåndtering og samarbeidsferdigheter, og å gi støtte og veiledning til elever som sliter med vanskelige hjemmesituasjoner eller psykiske problemer. Skolelederforbundet er av den oppfatning at det derfor er nødvendig å ha en balansert tilnærming som kombinerer forebyggende tiltak, og sanksjoner der det er nødvendig. Dette vil bidra til å skape en tryggere og mer inkluderende skolekultur der elever kan oppleve tilhørighet og trivsel, og hvor de lærer på best mulig måte. Det er en systematisk og helhetlig tilnærming som gir effekter. Dette krever kompetanse, strukturer, ressurser, tålmodighet og kontinuitet over tid.

Skolelederforbundet har følgende samlede innspill til de 5 forslagene som representantene fra FrP har lagt frem i sitt forslag:

Skolelederforbundet mener at skolen må ha et solid handlingsrom for god forebygging, og for tiltak og sanksjonering når dette er nødvendig. Dette får man gjennom en kombinasjon av god kompetanse på alle nivåer, nok ressurser til å ha den nødvendige kompetansebredden i personalet og gode interne regler og rutiner som er forankret i lov og forskrift.

Skolelederforbundet er enig i at økt fokus på klasseledelse i lærerutdanningen kan være en effektiv måte å forberede kommende lærere på å håndtere hverdagen i skolen. Utdanningene må fokusere på det helhetlige mandatet og på bredden i opplæringen. Studentene må utvikle en god relasjonskompetanse for å kunne gi alle elever en inkluderende opplæring, og da gjerne med utgangspunkt i en fellesskapende didaktikk.

Vi er også opptatt av at ledere på ulike nivåer gis kompetanse og handlingsrom til å skape lokale arenaer hvor personalet gjennomfører modelleringer for forebygging, og igjennom dette bygger handlingsberedskap for eventuelle situasjoner som kan oppstå.

Skolelederforbundet mener at et internkontrollsystem som regulerer arbeidsmiljørelaterte hendelser er et viktig styringstiltak som den enkelte skole og skoleeier skal ha på plass etter AML. Behovet for ytterligere rapportering gitt at de øvrige momentene er ivaretatt, ansees ikke nødvendig.

Ny opplæringslov er varslet behandlet i Stortinget før sommeren. Den nye loven har i NOU 2019:23 og påfølgende høringer drøftet temaet som dette forslaget berører grundig. Skolelederforbundet vurderer det derfor som klokt å behandle loven helhetlig i den kommende prosessen.